

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 19CoP/6/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8222202351
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 08. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Tobiašová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:8222202351.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Tobiašovej a členiek senátu JUDr. Antónie Kandravej a JUDr. Elišky Har Tzvi v právnej veci navrhovateľky: V. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. XXX, proti odporcovi - osobe povinnej z platenia výživného: G. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom U.. E.A. Q. XXX/XX, Q. B., K.Č.. G., X G. N., O., J., o zvýšenie výživného, o odvolaní osoby povinnej z platenia výživného proti rozsudku Okresného súdu Bardejov č.k. 1Pc/51/2022-122 zo dňa 17.08.2023 takto

rozhodol:

- Potvrďuje rozsudok.
- Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

I. Predmet konania

1. Navrhovateľka sa podaným návrhom doručeným súdu dňa 20.12.2022 domáhala zvýšenia výživného zo strany otca na sumu 300 eur mesačne. Uviedla, že od doby posledného rozhodovania o výživnom došlo na jej strane k výraznej zmene pomerov, dovŕšila plnoletosť, je študentkou 4. ročníka A. J. T., A. a jej mesačné výdavky vzrástli.

II. Obsah napadnutého rozhodnutia

2. Okresný súd Bardejov ako súd prvej inštancie (ďalej aj ako „súd“ alebo „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že cit.:

„Súd m e n í rozsudok Okresného súdu Kežmarok č.k. 6P/93/2016-58 zo dňa 1.3.2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č.k. 21CoP/55/2019-247 zo dňa 20.6.2019 v jeho výroku o výživnom na navrhovateľku V. U., nar. XX.X.XXXX tak, že odporca G. U., nar. X.X.XXXX je p o v i n ý prispievať na výživu navrhovateľky V. U., nar. XX.X.XXXX sumou 230,- eur mesačne vždy do 15.dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľky, od 20.12.2022 do budúca.

V prevyšujúcej časti návrh z a m i e t a.

Dižné výživné na navrhovateľku za obdobie od 20.12.2022 do 17.8.2023 vo výške 670,96 eur je odporca G. U., nar. X.X.XXXX p o v i n ý zaplatiť k rukám navrhovateľky v dvoch splátkach vo výške 335,48 eur splatných pri prvej splátke v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku a pri druhej splátke v lehote piatich mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.“

3. Vykonaným dokazovaním súd dospel k záveru, že od posledného rozhodnutia súdu o výške výživného došlo k zmene pomerov, najmä na strane navrhovateľky, ale aj na strane jej rodičov. V čase poslednej úpravy v roku 2017 až 2019 bola navrhovateľka maloletá, na 2. stupni ZŠ, práve mala nastúpiť na strednú školu. Obom rodičom pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť. Nástupom navrhovateľky na stredoškolské štúdium a zvýšením jej veku sa zvýšili jej náklady, ktoré súvisia so stravovaním, cestovaním, ošatením, hygienickými potrebami, štúdiom, kultúrnym a spoločenským vyžitím v tomto veku. Matka navrhovateľky nemôže zo zisteného príjmu pokryť všetky výdaje navrhovateľky popri starostlivosti o domácnosť a popri starostlivosti o 4 maloleté deti. Navrhovateľka síce môže pokryť svoje výdavky brigádnickou prácou, avšak len počas obdobia letných prázdnin, keďže je študentkou denného štúdia. Štúdium na A. je pomerne nákladné. Otec si súdom určenú vyživovaciu povinnosť 150 eur mesačne plní, nad rámec neprispieva, okrem daru 50 eur na 18-te narodeniny. Súd dospel k záveru, že od posledného rozhodovania súdu o výživnom došlo k takej zmene pomerov, ktoré odôvodňujú zvýšenie výživného pre navrhovateľku, počnúc dňom 20.12.2022, t.j. dňom podania návrhu na súd do budúcnosti, a preto zvýšil výživné zo strany otca zo sumy 150 eur mesačne na sumu 230 eur mesačne. Uvedená suma zodpovedá osobným a majetkovým pomerom otca a odôvodneným potrebám navrhovateľky a pokryje sčasti výdavky navrhovateľky spojené so štúdiom a jej potrebami. V prevyšujúcej časti návrh zamietol, nakoľko suma 300 eur mesačne, ktorú žiadala navrhovateľka sa súdu javila ako neprimeraná, vzhľadom na zistené skutočnosti. Súd vyčíslil dlžné výživné sumou 670,96 eur za obdobie od 20.12.2022 do rozhodnutia súdu a uvedenú sumu uložil otcovi splatiť v dvoch splátkach, aby si zabezpečil finančné prostriedky na zaplatenie dlhu, a aby ho zaplatil v menších sumách v stanovených splátkach.

4. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CSP.

III. Obsah odvolania osoby povinnej z výživného a vyjadrenia účastníkov konania

5. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie otec ako osoba povinná z platenia výživného, okrem výroku, ktorým súd návrh v prevyšujúcej časti zamietol. Mal za to, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v potrebnom rozsahu, avšak dôkazy vyhodnotil nesprávne a dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a záverom. Uviedol, že jeho príjmy nepokryjú ani polovicu nákladov a jeho partnerka sa musí podieľať na pokrytí väčšej časti výdajov. Zdôraznil, že má ešte mal. syna H.. Taktiež mu finančne pomáhajú jeho rodičia. Poukázal, že náklady na život v T. sú veľmi vysoké, nie je pravdou, že navrhovateľke niekedy napísal, že už nie je jeho dcéra. Naopak, ona sa s ním nechce stretávať, nereaguje na jeho SMS, zmenila si telefónne číslo. Nemôže si nájsť ďalšie zamestnanie, pretože do práce cestuje denne asi 2 hodiny, odchádza skoro ráno a prichádza večer, takže nie je priestor na ďalšie zamestnanie. Zvyšný čas využíva na stretnutie s rodinou a starostlivosť o domácnosť. Uviedol, že matka navrhovateľky by sa mala snažiť, aby mala nejaký príjem. Podľa informácie od syna J. sa matka navrhovateľky vyhýba oficiálnym príjmom, avšak privyrábala si v bare svojho manžela. Taktiež matka navrhovateľky má schopnosti a možnosti dávať súkromné hodiny výučby hudby na akordeón alebo môže natáčať, spracovávať svadobné či iné videá, čo aj v minulosti popri deťoch a počas materskej a rodičovskej dovolenky robila. Otec zdôraznil, že z výplatných pásov, ktoré súdu predložil, vidno, že jeho hrubá mzda je 2.373 libier, cca 2.721 eur. V tabuľke udával čistý príjem z dôvodu, že tieto peniaze dostane na účet a z nich musí hradíť náklady a výdavky. Navrhovateľ podal odvolanie voči výroku I. a III. (zvýšenie výživného, dlžného výživného) a navrhol zvýšiť výživné pre navrhovateľku o 25 eur, t.j. na sumu 175 eur mesačne. Žiadal, aby dlžné výživné sa rozložilo na mesačné splátky v rozsahu 12 mesiacov. Vzhľadom na jeho zárobokové pomery, možnosti, schopnosti a jeho mesačné náklady, nesúhlasí so zvýšením výživného pre navrhovateľku o 80 eur mesačne na sumu 230 eur mesačne.

6. K odvolaniu otca zaslala vyjadrenie navrhovateľka, v ktorom zdôraznila, že výživné má prednosť pred ostatnými nákladmi povinného rodiča. Podrobne sa vyjadrila k jednotlivým bodom odvolania otca. Poukázala na vzťah otca k jej mladším súrodencom. Má za to, že okrem oficiálneho zamestnania v IT sektore na plný úväzok otec naďalej opravuje tablety a počítače a ona sa domnieva, že ide o nezdanený nelegálny príjem. Nesúhlasí s návrhom otca na zvýšenie výživného o sumu 25 eur, a ani s jeho žiadosťou o rozloženie na mesačné splátky v rozsahu 12 mesiacov. Navrhuje, aby odvolací súd potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie v celom rozsahu.

7. K vyjadreniu navrhovateľky zaslal otec repliku, v ktorej opísal vzťahové väzby medzi rodičmi, deťmi a manželom matky navrhovateľky.

IV. Hodnotenie odvolacieho súdu

8. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) ako súd odvolací po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP) oprávneným subjektom - účastníkom konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d/, g/ CSP) po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody, preskúmal rozhodnutie v jeho napadnutej časti bez viazanosti rozsahom (§ 65 CMP) a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP); bez nariadenia odvolacieho pojednávania, keď deň vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu a v elektronickej podobe na webovej stránke súdu v ten istý deň, ako sa vyvesil na úradnej tabuli a dospel k záveru, že boli splnené podmienky pre potvrdenie rozsudku podľa § 387 ods. 1 CSP.

9. Podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplní na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

10. Odvolací súd preberá súdom prvej inštancie zistený skutočný stav veci. Odvolací súd nenašiel dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov súdu odchýliť. Rozsudok v jeho napadnutej časti považuje odvolací súd za vecne správny. Súd prvej inštancie v rozsudku uviedol skutkový stav, z ktorého vychádzal a z tohto skutkového stavu vychádza aj odvolací súd bez toho, aby tento skutkový stav opätovne uvádzal vo svojom rozhodnutí. Rovnako odvolací súd neopakuje právne závery, ktoré uviedol súd prvej inštancie v svojom rozhodnutí. Podľa ustálenej rozhodovacej praxe „Konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca spätosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzujúcim rozsudkom vytvára ich organickú jednotu. Ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci, rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie“ (uznesenie NS SR sp. zn. 5Obdo/98/2018 zo dňa 29.01.2020).“ „Odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane, pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok“ (ÚS SR vo veciach II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08).

11. Vo vzťahu k odvolacím námietkam otca odvolací súd v prvom rade zdôrazňuje, že súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale iba na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia, preto odôvodnenie rozhodnutia súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované zákonné právo účastníka na súdnu ochranu, resp. právo na spravodlivé súdne konanie. Do práva na spravodlivý proces však nepatrí právo účastníka konania, aby sa súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, navrhovaním a hodnotením dôkazov, ani aby prebral a riadil sa ním predpokladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj napr. IV.ÚS 252/2004, I.ÚS 50/2004, II.ÚS 3/1997, II.ÚS 251/2003).

12. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu s poukazom na obsah preskúmaného rozsudku i argumenty predostreté v odvolacom konaní bolo posúdiť, či sú splnené zákonné podmienky na dané skutkové okolnosti pre zvýšenie výživného v zmysle návrhu navrhovateľky.

13. Navrhovateľka je stále osobou oprávnenou z výživného a je odkázaná na plnenie vyživovacej povinnosti zo strany rodičov. Pre rozhodnutie o návrhu na zmenu vyživovacej povinnosti určenej predchádzajúcim právoplatným rozhodnutím súdu je potrebné mať na zreteli ustanovenie § 230 CSP i ustanovenie § 78 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“). CSP v uvedenom ustanovení určuje, že len čo sa vo veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednať znova (prekážka res iudicata - veci rozhodnutej). CMP však počíta s prípadmi, keď nie je objektívne možné túto zásadu dodržať, konkrétne ust. § 121 CMP, ktoré umožňuje zmenu

rozsudku o výživnom, ak sa zmenili pomery. Za zmenu pomerov možno považovať okolnosti, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie rozsahu vyživovacej povinnosti (zásada „rebus sic stantibus“).

14. Pri rozhodovaní o zmene výživného na účely zisťovania pomerov je potrebné porovnať okolnosti v čase vydania predchádzajúceho rozhodnutia s okolnosťami v čase nového rozhodnutia, pričom predpokladom takejto zmeny je výrazná a trvalá zmena pomerov. V zmysle judikatúry je potrebné prihliadnuť na všetky okolnosti, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného. Len vtedy môžu byť dôvodom na zmenu vyživovacej povinnosti, keď sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase vyhlásenia predchádzajúceho rozsudku. Relevantné pre rozhodnutie o podanom návrhu na zvýšenie výživného je nielen to, či sa výrazne, trvalo, nie krátkodobo, alebo nepatrne zmenili okolnosti na strane oprávneného dieťaťa, ale aj na strane povinného rodiča, ktoré boli podkladom pre predchádzajúce rozhodnutie o výživnom.

15. Odvolateľ nesúhlasí so zvýšením výživného a s určením dlžného výživného. Poukazuje na to, že má ďalšiu vyživovaciu povinnosť, pracuje, avšak výdavky na život vo V. B. sú oveľa vyššie ako jeho príjem. Jeho partnerka aj rodičia mu pomáhajú pri uhrádzaní nákladov na život.

16. V nadväznosti na uplatnené odvolacie námietky odvolací súd argumentuje, že za situácie takto zisteného skutočného stavu vecí možno konštatovať, že súdom určené výživné zodpovedá odôvodneným potrebám navrhovateľky. Súd prvej inštancie správne určil výšku primeraného výživného, ktorá zodpovedá možnostiam, schopnostiam a majetkovým pomerom povinného rodiča. Z napadnutého rozsudku vyplýva, že súd pri určovaní výživného vychádzal z kritérií uvedených v § 75 ods. 1 prvá veta Zákona o rodine.

17. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že výživné pre navrhovateľku bolo naposledy určené rozsudkom Okresného súdu Kežmarok zo dňa 01.03.2017 č.k. 6P/93/2016-58 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 20.06.2019 č.k. 21CoP/55/2019-247, kedy bolo rozhodnuté o rozvode manželstva rodičov navrhovateľky a vtedy maloletá navrhovateľka bola so svojimi súrodencami zverená do osobnej starostlivosti matky. Odvolací súd zmenil výrok súdu prvej inštancie a určil vyživovaciu povinnosť otca k navrhovateľke v sume 150 eur mesačne. V tom čase navrhovateľka navštevovala 2. stupeň základnej školy, v septembri 2019 mala nastúpiť na strednú školu A. v A.. Navštevovala základnú umeleckú školu, futbalový krúžok, absolvovala prípravu na strednú školu. Matka navrhovateľky v čase rozhodovania odvolacím súdom mala príjem 791 eur mesačne s daňovým bonusom, náklady na bývanie 371 eur mesačne. Súrodenci navrhovateľky O. a J. boli žiakmi 2. stupňa základnej školy. Mal. J. mal silnú zrakovú vadu, potreboval okuliare, navštevoval špecialistku v A., s čím boli spojené náklady na cestovné do A. 2x ročne. Mal. E. bol žiakom základnej školy na 1. stupni a mal. O. navštevovala predškolské zariadenie. Otec navrhovateľky pracoval ako učiteľ v základnej umeleckej škole od 01.09.2016 do 31.07.2017, v období od 01.07.2017 do 30.07.2017 dosahoval hrubú mzdu z toho pracovného pomeru vo výške 691,42 eur. Z obchodného registra Okresného súdu Prešov vyplývalo, že spoločnosť G. s.r.o., v ktorej otec bol spoločníkom a konateľom, dňa 25.05.2018 vstúpila do likvidácie a ku dňu 09.01.2019 došlo k výmazu tejto spoločnosti. Z daňového priznania k dani z príjmov právnickej osoby za zdaňovacie obdobie 2016 vyplynulo, že výsledok hospodárenia pred zdanením bol vo výške 768 eur, výdavky 528 eur, základ dane predstavoval 247,15 eur. Z daňového priznania k dani z príjmov právnickej osoby za obdobie 2017 vyplýva, že výsledok hospodárenia pred zdanením tejto spoločnosti bol 413 eur, výdavky 196 eur. V roku 2018 podala spoločnosť daňové priznanie už ako spoločnosť v likvidácii, základ dane bol vo výške 185 eur. Ku dňu 09.01.2019 došlo k výmazu tejto spoločnosti. Otec navrhovateľky v čase odvolacieho konania oznámil súdu, že žije a pracuje vo V. B.. Keďže otec nepreukázal súdu reálne svoje zárobkové možnosti, ktoré dosahoval vo V. B., nepreukázal ani svoje reálne náklady na bývanie a stravovanie, odvolací súd vychádzal z jeho potencionálneho príjmu, ktorý by mohol dosahovať s prihliadnutím na jeho vek, možnosti, zaradenie do pracovného pomeru, konkrétne z priemernej mzdy, ktorú dosahoval pracovník vo V. B. z tzv. národnej životnej mzdy, ktorá bola od apríla 2019 vo výške 8,21 libier na hodinu pre pracovníka, ktorý má 25 a viac rokov. Pri priemernej 8-hodinovej práci v kalendárnom týždni 5 pracovných dní by mohla mzda otca na minimálnej úrovni dosiahnuť sumu 328,40 libier a mesačne minimálne na úrovni 1.314 libier. Odvolací súd poukázal, že túto sumu je potrebné vnímať ako minimálnu úroveň toho, čo by dosahoval otec v prípade základnej minimálnej úrovni. Zdôraznil, že otec je zdravý človek a je predpoklad, že nedosahuje len minimálnu úroveň tejto mzdy. Pracuje ako opravár počítačov a jeho mzda, odmena za vykonanú prácu môže predpokladane dosahovať aj násobok minimálnej mzdy.

18. Súd prvej inštancie konštatoval, že matka navrhovateľky mala príjem v roku 2022 vo výške 3.473,76 eur v čistom. Z potvrdenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov vyplýva, že matka navrhovateľky poberá od mája 2022 rodičovský príspevok 412,60 eur mesačne, prídavky na deti v sume 320 eur, spolu má príjem 772,60 eur mesačne. Od januára do mája 2022 matka navrhovateľky poberala nemocenské dávky spolu v sume 3.399,40 eur. Matka sa osobne stará o 3 maloletých súrodencov navrhovateľky a pribudla jej vyživovacia povinnosť k mal. M. nar.XX.XX.XXXX.

19. Navrhovateľka je študentkou A. P. T., A., od 01.09.2019 doposiaľ. V školskom roku 2023/24 pokračuje v štúdiu ako žiačka 5. ročníka. Je prihlásená na obedy, mesačne za 20 stravnych dní zaplatí 42 eur a zákonný poplatok 3 eurá mesačne. Svoje náklady špecifikovala na č.l. 103. Navrhovateľka na pojednávaní uviedla, že stratila nárok na internát, našla si najlacnejšiu ubytovňu v X., takže bude musieť do školy dochádzať. Pracuje v turistickom bufete v letných mesiacoch, ale len cez víkendy. Súd prvej inštancie akceptoval výdavky navrhovateľky vo výške maximálne 350 eur mesačne. Je pravdou, že navrhovateľka sa iba cez víkendy zdržiava pri svojej matke spolu so svojimi súrodencami a cez týždeň je v škole, takže osobná starostlivosť zo strany matky navrhovateľky je podstatne nižšia. Zhodne ako súd prvej inštancie aj odvolací súd uvádza, že štúdium na A. je pomerne finančne náročné, tu možno zahrnúť výdavky na dochádzanie a na všetky študijné pomôcky. Od septembra 2024 navrhovateľka bude študentkou posledného 6.ročníka A., v ktorom bude navrhovateľka mať absolventské vystúpenia a záverečné skúšky.

20. Otec navrhovateľky zdôraznil, že jeho životné náklady prevyšujú jeho príjmy, zadlžuje sa, finančne mu pomáhajú jeho rodičia a jeho partnerka. Navrhovateľka od rozvodu rodičov nemá záujem o osobný kontakt s ním, ani o telefonický kontakt. Otec zastáva názor, že mesačné náklady, ktoré navrhovateľka uviedla, sú pokryté mesačným výživným od oboch rodičov. Poukázal, že matka navrhovateľky poberá rodičovský príspevok a prídavky na deti v sume 772,60 eur a privyrába si v krčme, ktorú vlastní jej manžel. Z výplatných pásov, ktoré otec predložil súdu prvej inštancie odvolací súd akceptoval jeho čistý mesačný príjem 1.876 libier mesačne, t.j. 2.150 eur. Otec vyčíslil náklady na sumu 5.108 libier, avšak tieto presahujú jeho príjem takmer 3-násobne, pričom mu majú údajne finančne vypomáhať jeho rodičia. Otec neuviedol, či jeho partnerka, s ktorou má syna, má nejaký príjem. Z uvedeného je zrejmé, že otec má dostatok finančných prostriedkov, aby pokryl ním vyčíslené mesačné výdaje, resp. otec tieto výdavky značne nadhodnotil.

21. Odvolací súd nezhliadol nejaké skutočnosti vyplývajúce z ust. § 75 ods. 2 Zákona o rodine v správaní navrhovateľky voči otcovi. Navrhovateľka sama vysvetlila, že jej vzťah k otcovi sa narušil vtedy, keď zistila, že sexuálne obťažoval maloleté dievčatá. Z odpisu registra trestov otca vyplýva, že Okresným súdom Kežmarok zo dňa 08.02.2017 sp.zn. 6T/10/2017 bol odsúdený za trestný čin podľa § 201 ods. 1 Trestného zákona na trest odňatia slobody v trvaní 3 rokov so skúšobnou dobou v trvaní 4 rokov s probačným dohľadom, povinnosťou podrobiť sa sociálnemu programu, výchovnému programu a ochrannému sexuologickému ambulantnému liečeniu. Na páchatela sa už hľadá akoby nebol odsúdený.

22. Odvolací súd dáva do pozornosti, že na strane povinného rodiča sa preskúmajú nielen jeho reálne majetkové pomery, ale aj jeho schopnosti a možnosti, t.j. berie sa do úvahy aj to, či a v akom rozsahu podľa svojich schopností a možností povinný môže získať prostriedky potrebné na plnenie vyživovacej povinnosti. Otec nepreukázal žiadnym spôsobom, že nie je schopný pracovať.

23. Odvolací súd osobitne poukazuje na ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine, ktoré rozšírilo východisko zisťovania a posudzovania možností, schopností a majetkových pomerov rodičov a zisťovaní tzv. potenciality príjmov. Princíp potenciality má prednosť pred princípom fakticity, tzn., že súd je povinný prihliadať aj k zjavne nevyužitým schopnostiam povinného rodiča. Pre určenie výšky výživného preto nie je smerodajné, aký príjem rodič v skutočnosti dosahuje alebo či vôbec pracuje, ale vychádza z jeho potenciálnych príjmov, tzn. z príjmov, ktoré povinný (potenciálne) mohol mať vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav, schopnosti, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zamerania, prax, jazykové znalosti, dopyt na trhu práce. Skutočnosť, že potenciálny príjem má prednosť pred faktickým príjmom vyplýva aj z rozsudku Najvyššieho súdu SR sp.zn. 1Cdo/165/2017 zo dňa 27.11.2018. Súčasne považuje odvolací súd za potrebné zdôrazniť, že vyživovacia povinnosť rodičov k deťom je zákonná povinnosť, z čoho vyplýva, že každý rodič je povinný usmerňovať svoje pracovné a životné aktivity tak, aby plnenie vyživovacej povinnosti k dieťaťu nebolo ohrozené. Každý rodič si musí uvedomiť svoju rodičovskú

zodpovednosť a primerane tomu prispôbiť i svoj osobný život, a teda vynaložiť zvýšené úsilie na dosiahnutie primeraného príjmu na zabezpečenie odôvodnených potrieb všetkých vyživovaných osôb. Priemerný mesačný príjem otca, ktorý deklaroval je 2.150 eur (1.876 libier) mesačne. Pri určovaní výšky výživného je potrebné zobrať do úvahy materiál Ministerstva spravodlivosti SR z roku 2024, ktorého cieľom je zjednotiť postupným určením výživného. Vekovej kategórii navrhovateľky vo veku 19 a viac rokov prislúcha podľa tabuľkového výživného percentuálny podiel 15 % pri 4 vyživovacích povinnostiach otca, čo pri výške príjmu otca 2.150 eur v prípade plnoletej navrhovateľky predstavuje sumu 322,50 eur, teda o viac ako 90 eur ako bolo otcovi určené výživné súdom prvej inštancie pre navrhovateľku. Odvolací návrh odvolateľa, ktorý nesúhlasil so zvýšením výživného v takom rozsahu, ako ho ustálil súd prvej inštancie, považoval odvolací súd za rozporný so záujmom plnoletej navrhovateľky.

24. Dňa 02.08.2024 bolo súdom prvej inštancie odvolaciemu súdu postúpené podanie otca, v ktorom oznámil, že dňa 16.08.2024 bude jeho pracovný pomer ukončený zo strany zamestnávateľa z dôvodu prepúšťania zamestnancov, a preto žiada o zníženie výživného. Odvolací súd zdôrazňuje, že je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie. Otec ako osoba povinná z platenia výživného si môže podať nový návrh na zníženie výživného.

25. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny postupom vyplývajúcim z ust. § 387 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP.

26. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle § 52 CMP v spojení s § 58 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. V preskúmvanej veci odvolací súd súčasne nevzhladol také okolnosti, ktoré by dôvodili priznať náhradu trov konania niektorému z účastníkov podľa § 55 CMP.

27. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov; § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Podľa § 376 ods. 1 CMP v spojení s § 370 ods. 1 CMP, ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, ktorým bola upravená vyživovacia povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).